

এডিস মশা দিনেরাতে কামড়ায়, স্বচ্ছ ঘোলা সব জলেতে জমায়

ঢাকা : ডেঙ্গুর জন্ম দোষী এডিস মশার চারিতে পরিবর্তন এসেছে। সেখন দিনে রাতে সব সময়ই কামড়ায়। এর পিছনে রয়েছে আলোক দৃশ্য। আর শুধু জমানে স্বচ্ছ জল নয়। স্বচ্ছ ঘোলা যেকোনো ধরনের জমানে পানিতেই এডিস মশা জমা নেয়।

জাহানীনগর বিশ্ববিদ্যালয়ের প্রাণিবিদ্যা বিভাগের শিক্ষক কৌতুহলিদ অধ্যাপক ড. কবিরুল বাশর তার সর্বশেষ গবেষণা উদ্বৃত্ত করে এই তথ্য জনিয়েছেন। তার কথা, এ বছরে ডেঙ্গুর ঝুঁকির কথা আমরা আগেই জানিয়েছিলাম। বলেছিলাম ডেঙ্গু এখন সারা বছরের রোগ। কিন্তু দুই সিটি কর্পোরেশন শুধু বর্ষা মৌসুমে তৎপর হওয়ায় পরিস্থিতি নিয়ন্ত্রণের অনেকটা বাইরে ঢেকে যাচ্ছে। এডিস মশা নিয়ন্ত্রণে আলাদা ব্যাস্থাপনা দরকার।

শাহু অধিদপ্তরের নিয়ন্ত্রণ কক্ষে হিসাব বলছে ডেঙ্গু এখন দেশের সব জেলায় (৬৪ জেলা) ছড়িয়ে পড়ছে। ঢাকায় এর প্রার্থুলু বেশি হলেও সব জেলায়ই সংখ্যা ডেঙ্গুতে আক্রান্ত হচ্ছে। জুলাই মাসে ১০ দিনেই ডেঙ্গুতে আক্রান্ত হয়েছে পাঁচ হাজার র ৮৬৫ জন। আর মারা গেছেন ২৯ জন। আগের মাসের পূরো ৩০ দিনে আক্রান্ত হয়েছেন পাঁচ হাজার র ৯৫৬ জন। মারা গেছেন ৩৪ জন। আক্রান্তের হিসাবে পূরো জুন মাসের আক্রান্তের সমান আক্রান্ত হয়েছেন জুলাই মাসের ১০ দিনে। এই পরিস্থিতি অব্যাহত থাকে জুলাই শেষে ডেঙ্গু আক্রান্তের সংখ্যা ১৫ হাজার জুড়িয়ে যাবে। কর্মসূচি মেডিসিন বিশেষজ্ঞ ডাঃ সেলিম তোধুরী বলেন, আমরা চিকিৎসকে এই মধ্যে ডেঙ্গু রোগের চিকিৎসায় পারদর্শী হয়ে উঠেছেন। কারণ বাংলাদেশে অনেক আগে ডেঙ্গু শুরু হয়েছে। তবে পরিস্থিতি মে দিকে যাচ্ছে তাতে ব্যাস্থাপনার সংকট হতে পারে।

চলতি বছরের শুরু থেকেই চিকিৎসকরা ডেঙ্গু রোগী পেয়েছেন। প্রত্যেক মাসেই হাসপাতালে ডেঙ্গু রোগী ভর্তি হয়েছেন। জানুয়ারিতে হাসপাতালে ডেঙ্গু রোগী ভর্তি হল ৫৬ জন। এরপর ক্রমেই প্রতি এপ্রিল পর্যন্ত এই সংখ্যা দুইবার হয়ে উঠেছে। কিন্তু মে থেকে আবার এক বার হাজার র ৩৬ জন হয়ে উঠেছে। কিন্তু মে থেকে আবার এক বার হাজার র ১০ জন হয়ে উঠেছে। এবারের পরের দুই মাসে রোগীর স্থিতিমত উল্লেখন ঘটেছে। চলতি বছরে এগর্হত

ৱাশিয়াকে ঠেকাতে নেটো জোটের নতুন পরিকল্পনা

লিখুনিয়া (ওয়েবডেক্স): আৱ কয়েক ঘণ্টা পৱেই লিখুনিয়াৰ বাজধানিনৈত শুৰু হতে যাচ্ছে যুক্তৰাষ্ট্ৰে নেটোৰ দুদিনৰাবণীৰ বাবিক সম্মেলন, যাৱ ওপৰ সতৰ্ক নজৰ রাখছেন রাশিয়াৰ প্ৰেসিডেন্ট জুডিমিৰ পুতিন। যুক্তৰাষ্ট্ৰে প্ৰেসিডেন্ট জো বাইডেন, ফৰাসি প্ৰেসিডেন্ট এমানুেল ম্যাক্ৰো, ভিতশি প্ৰধানমন্ত্ৰী ঝৰি সুনাক, জাৰ্মান চালেলৰ ওলাক সেন্টৱেসহ এই জোটেৰ ৩১টি সদস্য দেশেৰ নেতৱৰ এতে যোগ দিছেন যাবা দুদিন থেৰে প্ৰধানত ইউক্রেন যুদ্ধ নিয়েই আলোচনা কৱেন। ইতেমধে ইউক্রেনে রাশিয়াৰ সামৰিক অভিযানেৰ ৫০০ দিন পৰা হয়ে গোছে এবং এই আক্ৰমণ শুৰু হওয়াৰ পৰ মক্ষে ইউক্রেনেৰ পূৰ্বাঞ্চলে বহু শহৰ ও গ্ৰাম দখল কৱে নিয়েছে, বেসামৰিক লোকজনেৰ ওপৰ হামলা চালিয়ে তাদেৱকে হত্তা কৱেন।

প্ৰেসিডেন্ট পুতিনেৰ নিৰ্দেশে ২০২২ সালেৰ ২৪শে কেন্দ্ৰীয়াৰ যুদ্ধ শুৰু হওয়াৰ পৰ মানবিক, আৰ্থিক ও সামৰিক সাহায্য নিয়ে ইউক্রেনে ছুটে গোছে ইউৱেপ এবং তাৰে ঘণ্টষ্ঠ মিত্ৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰ। জাৰ্মানভিত্তিক অধৈনেতৰ গবেষণা প্ৰতিষ্ঠান কিল ইস্টিউটু ফৰ দ্বাৰা ইউক্রেন হিসেবে অনুসৰে এবছৰেৰ মে মাসৰ মধ্যে এই সাহায্যেৰ আৰ্থিক পৰিমাণ দাঙিয়েছে প্ৰায় সাড়ে ১৬ হাজাৰ কোটি ডলাৰ।

যুদ্ধ শুৰু হওয়াৰ পৰ থকে এই সফটেৰ বিভিন্ন ইয়ন্ত্ৰে ইউৱেপীয় দেশগুলোৰ একজোট হওয়া খৰ একটা সহজ ছিল না। রাজ্যনেতৰ, সামৰিক ও অধৈনেতৰ কাৰণে দেশগুলোকে নানা সময়ে ভিন্ন রকমেৰ সিদ্ধান্ত নিতে হয়েছে।

এই পৰিস্থিতিতে একটি কঠিন পঞ্চ হচ্ছে, পৰমাণু শক্তিধৰ রাশিয়াৰ সাথে সৱাসৱি ও সৰ্বাঙ্গুক যুদ্ধ না ভজিয়ে, নেটো ক্ষেত্ৰিককে কেমন তাৰা পঢ়াবে যাতে তাৰা তাৰে হচ্ছে অনুৱাৰে ইউক্রেন অথবা ইউৱেপেৰ অন্য কোনো দেশ দখল কৰে নিন্তে না পাৰে।

কুণ্ডলিকৰণ বলছেন, ১১ ও ১২ই জুলাই এৰ আসৰ এই সম্মেলনে রাশিয়াৰ আক্ৰমণ মোকাবেলাৰ বিষয়ে বিস্তাৰিত এক পৰিকল্পনা নিয়ে আলোচনা হৰে বলা হচ্ছে শীতল যুদ্ধ অবসানেৰ পৰ রাশিয়াকে মোকাবেলাৰ এটাই সবচেয়ে বড় পৰিকল্পনা।

পশ্চিমা দেশগুলোৰ প্ৰতিৰক্ষা জোট নথ আটলাস্টিক ট্ৰিটি অগৰনাইজেশনকে সংক্ষেপে বলা হয় নেটো। ১২টি দেশ মিলে ১৯৪৯ সালে এই জোট গঠন কৱেছিল। তাৰে মধ্যে রয়েছে, যুক্তৰাষ্ট্ৰ, ব্ৰিটেন, কানাডা এবং ফ্ৰাস। বৰ্তমান এই জোটৰ সদস্য সংখ্যা ৩১।

নেটো জোটৰ সবিধানেৰ পাঁচ নথৰ ধাৰায় বলা হয়েছে— কোনো একটি কঠিন সদস্য আক্ৰমণ মোকাবেলাৰ এটিকে তাৰে ওপৰ আক্ৰমণ হিসেবে গণ্য কৱে এবং আক্ৰান্ত মেশিনিক সাহায্য কৱতে তাৰা পঢ়াবে আসৰে। এই জোটৰ আসল লক্ষ্য ছিল ইউক্রেনকে নেটোৰ সদস্য কৱি না কৱি না কৱিৰ বিষয়ে নেটোৰ ভেতৰে একমত হৰে। যেসব দেশ খন্তি ইউক্রেনকে নেটোৰ সদস্য কৱে নেওয়াৰ বাপাপৰে চূড়ান্ত প্ৰতিশ্ৰুতি দেওয়া হয়, তাহলে মক্ষে ইউক্রেনেৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰলিপ্তি কৱতে পাৰে।

নেটোৰ কিছু কিছু সদস্য দেশ মনে কৱে রাশিয়াৰ সঙ্গে যুদ্ধবিৱতিৰ সম্বৰোতা কৱে, তাৰ পৰপৰাই যদি ইউক্রেনকে নেটোৰ সদস্য কৱে নেওয়াৰ বাপাপৰে চূড়ান্ত প্ৰতিশ্ৰুতি দেওয়া হয়, তাহলে মক্ষে ইউক্রেনেৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰকাশ কৱেছে তাৰে মধ্যে রয়েছে জাৰ্মানি, বালিক অঞ্চলেৰ দেশ রাশিয়াৰ প্ৰতিষ্ঠৰী ফিনল্যান্ড নেটোৰ জোটে যোগ দিয়েছে ২০২৩ সালেৰ এপ্ৰিল মাসে। এৱ আগে দেশটি ছিল নিৰপেক্ষ অবস্থানে। রাশিয়াৰ সঙ্গে ফিনল্যান্ডেৰ হৃষি সীমান্ত রয়েছে ১,৩৪০ কিলোমিটাৰ। ফিনল্যান্ডেৰ যোগাদানেৰ ফলে নেটোৰ বাহিনীতে এখন নিয়মিত ও রিজেন্সি সেন্যোৰ সংখ্যা আড়াই লাখেৰও বেশি বেড়ে গোছে। ফিনল্যান্ডেৰ পাশাপাশি বালিক অঞ্চলেৰ আৱো একটি দেশ সহিত সুইডেনকে নেটোৰ সদস্য কৱে নেওয়াৰ বাপাপৰে চূড়ান্ত প্ৰতিশ্ৰুতি দেওয়া হয়, তাহলে মক্ষে ইউক্রেনেৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰলিপ্তি কৱতে হৰে।

বালিক অঞ্চলেৰ দেশ রাশিয়াৰ প্ৰতিষ্ঠৰী ফিনল্যান্ডেৰ একটি দেশ রাশিয়াৰ প্ৰতিষ্ঠৰী ফিনল্যান্ডেৰ সুইডেনকে জোটে নিতে রাজি হয়নি। ফলে তাৰে আবেদন বুলে রয়েছে।

তুৰক বলছে যে সুইডেন তাৰে কিছু শক্ৰকে আশৰ দিয়েছে।

তাৰেৰ অন্তৰে তুৰকৰে হাতে তুলে দিতে হৰে। এছাড়াও সুইডেনেৰ বিৱৰণে অৱশ্যিক যে দেশটি রাস্তাৰ মুসলিমবিৱৰণী হিসেভতে অনুমতি দিচ্ছে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বলছে, তাৰে মিত্ৰ দেশগুলো ইউক্রেনকে আবেৰিকাৰ তৈৰি এক সংস্কৰণসহ অন্যান্য যুদ্ধবিৱতিৰ দিতে পাৰবে। এসব বিমান চালানোৰ জন্য ইউক্রেনীয় পাইলটদেৰ প্ৰশংকণ দেওয়া হচ্ছে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ ইউক্রেনে ৩১টি এ্ৰোমস ট্যাক পাঠাচ্ছে। ত্ৰিটেন ইতেমধেৰে ১৪টি চালানোৰ ২ ট্যাক পাঠাচ্ছে। অন্যান্য ইউৱেপীয় দেশগুলোও কৱেক ডজন ট্যাক পাঠাচ্ছে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰক ও বালিক এখনো সদস্য কৱতে পাৰবে না। কৱিয়ে সংখিধানে উল্লেখ আছে যে কোনো দেশ যুদ্ধে লিপ্ত থাকেন তাকে জোটৰ সদস্য কৱা যাবে না।

তাৰে ইউক্রেন এখনই সদস্য হতে না পাৰলেও তাৰ অন্ত এই নিশ্চয়তা চায় যে আগামিতে তাৰেৰ নেটোৰ জোটে অন্তৰ্ভুক্ত কৱা হৰে। ইউক্রেনেৰ পৰ পূৰ্ব ইউৱেপেৰ বিষয়ে উল্লেখ আছে যে আক্ৰমণকে আৱো প্ৰেক্ষিত কৱতে হৰে।

পৰ্যবেক্ষকাৰ বলছেন, এই সম্মেলনে যদি ইউক্রেনকে প্ৰেসিডেন্টকে দেখা না যায় তাহলে ইউক্রেন ইস্যুতে পশ্চিমা দেশগুলো যে একটি কঠিন সদস্য কৱতে পাৰবে না। কৱিয়ে এখন চাইছে তাৰেৰ জোটে নেটোৰ যোগ দিয়েছে।

কিন্তু নেটোৰ কোনো সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনায় নিৰ্বিভুত পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

আলোচনাৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰেক্ষিত কৱতে হৰে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বলছে যে নেটোৰ সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

কিন্তু নেটোৰ কোনো সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

আলোচনাৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰেক্ষিত কৱতে হৰে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বলছে যে নেটোৰ সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

কিন্তু নেটোৰ কোনো সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

আলোচনাৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰেক্ষিত কৱতে হৰে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বলছে যে নেটোৰ সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

আলোচনাৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰেক্ষিত কৱতে হৰে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বলছে যে নেটোৰ সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়, তাহলে তাৰে মোকাবেলাৰ কৱাৰ জন্য এই জোটৰ নেতৰা নতুন একটি পৰিকল্পনা তৈৰি কৱেছেন। এই পৰিকল্পনাৰ পৰিবেক্ষণ হৰে আলোচনা হৰে।

আলোচনাৰ পৰ আক্ৰমণকে আৱো প্ৰেক্ষিত কৱতে হৰে।

যুক্তৰাষ্ট্ৰ বলছে যে নেটোৰ সদস্য দেশেৰ ওপৰ আক্ৰমণ চালায়

